2026/2383
3.11.2026

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV (EU) 2026/2383

af 21. oktober 2026

om ændring af direktiv 2009/43/EF og 2009/81/EF for så vidt angår forenkling af overførsler af forsvarsrelaterede produkter inden for Unionen og forenkling af sikkerheds- og forsvarsindkøb

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR –

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 53, stk. 1, og artikel 62 og 114,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg [1],

efter den almindelige lovgivningsprocedure [2], og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Unionen står over for en akut og voksende trussel, som det understreges i den fælles hvidbog fra Kommissionen og Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik af 19. marts 2025 om europæisk forsvarsberedskab 2030 (»den fælles hvidbog«), navnlig som følge af tilbagevenden til fuldskalakonflikt i Europa med Ruslands angrebskrig mod Ukraine. Som reaktion på de eskalerende sikkerhedsmæssige udfordringer og for at styrke sin strategiske autonomi og modstandsdygtighed er det bydende nødvendigt, at Unionen træffer afgørende foranstaltninger for at styrke sin forsvarskapabilitet og fortsat er urokkelig i sin støtte til Ukraine. Et afgørende aspekt af denne indsats er behovet for at øge Unionens forsvarsproduktionskapacitet i Unionen og forbedre dens forsyningssikkerhed med henblik på at opnå et egentligt europæisk marked for forsvarsrelaterede produkter og tjenesteydelser, så Unionen og dens medlemsstater kan reagere effektivt på nye sikkerhedsbehov. Der er et presserende behov for at øge det europæiske forsvarsberedskab for at sikre, at Unionen og dens medlemsstater har en stærk og tilstrækkelig europæisk forsvarsposition senest i 2030.

(2) For at nå målene om at øge medlemsstaternes og Unionens forsvarsberedskab og forbedre det indre markeds funktion er lovgivningsmæssig forenkling og harmonisering afgørende, således at Unionens strategiske autonomi, gennemsigtighed og ansvarlighed fremmes. Ved at strømline og ensrette de lovgivningsmæssige rammer kan Unionen skabe et gunstigere miljø for forsvarsindustrien, herunder for små og mellemstore virksomheder (SMV'er) og midcapselskaber, så den kan operere, skalere, innovere og producere de nødvendige kapabiliteter til at sikre europæisk sikkerheds- og forsvarsberedskab. Den fælles hvidbog skitserer målene for denne forenkling af den lovgivning, der påvirker forsvarsberedskabet.

(3) Et velfungerende overførselssystem for forsvarsrelaterede produkter på tværs af medlemsstaterne er en forudsætning for et EU-dækkende marked for sådanne produkter. Det vil fremme samarbejdet inden for Unionen mellem økonomiske enheder, forskningsorganisationer og innovatorer, der opererer på forsvarsområdet, og dermed øge overførslen af viden på tværs af enheder fra hele Unionen, tilskynde til innovation og styrke det indre marked. Fjernelse af unødvendige hindringer og barrierer vil fremme udviklingen af disruptive teknologier og innovative industrielle processer. Dermed vil kritiske mangler i beredskabet blive håndteret, hvilket vil fremme en mere dynamisk, konkurrencedygtig og smidig europæisk forsvarssektor.

[1] EUT C, C/2026/30, 16.1.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/30/oj.
[2] Europa-Parlamentets holdning af 16. september 2026 (endnu ikke offentliggjort i EUT) og Rådets afgørelse af 9. oktober 2026.

(4) Overførsler af forsvarsrelaterede produkter inden for Unionen kræver forudgående tilladelse gennem generelle, globale eller individuelle overførselslicenser, der udstedes eller offentliggøres af den medlemsstat, fra hvis område leverandøren ønsker at overføre forsvarsrelaterede produkter. Medlemsstaterne kan fritage overførsler af forsvarsrelaterede produkter fra forpligtelsen til forudgående tilladelse i de særlige tilfælde, der er anført i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/43/EF ([3]). Under hensyntagen til udviklingen af sikkerhedssituationen og indførelsen eller videreførelsen af europæiske samarbejdsbaserede forsvarsprojekter, såsom dem inden for rammerne af det permanente strukturerede samarbejde (PESCO), som omfatter oprettelse eller revitalisering af regionale klynger i forsvarsindustrien, styrkelse af den lokale industrielle kapacitet, fremme af teknologioverførsel, synergier og industriel opskalering og styrkelse af kritiske forsyningskæder, samtidig med at fordelene udvides på tværs af medlemsstaterne, projekter, der finansieres under EU-programmer for forsvarsindustrien, europæiske forsvarsprojekter af fælles interesse (EDPCI'er) eller samarbejdsbaserede forsvarsmaterielprogrammer mellem medlemsstaterne, herunder under strukturer for europæiske forsvarsmaterielprogrammer (SEAP'er), der navnlig har til formål at styrke samarbejdet inden for Unionen, er det hensigtsmæssigt at udvide listen over tilfælde, hvor medlemsstaterne kan fritage overførsler for forudgående tilladelse. Fritagelser kan lette den rettidige tilgængelighed af kapabiliteter og forudsigelige betingelser for industrien, herunder for SMV'er og små midcapselskaber, i hele det indre marked. Det bør navnlig være muligt for medlemsstater at fritage overførsler, der er nødvendige for gennemførelsen af europæiske samarbejdsprojekter på forsvarsområdet, såsom projekter inden for rammerne af PESCO, projekter, der finansieres af EU-programmer for forsvarsindustrien, EDPCI'er eller samarbejdsbaserede forsvarsmaterielprogrammer mellem medlemsstater, herunder under SEAP'er, overførsler inden for rammerne af strukturerede industrielle partnerskaber inden for Unionen, overførsler til Unionens institutioner og organer og til Det Europæiske Forsvarsagentur, overførsler mellem certificerede leverandører og certificerede modtagere, overførsler i tilfælde af en nødsituation, der opstår som følge af en krise, eller overførsler, der sigter mod at yde hjælp og bistand i henhold til artikel 42, stk. 7, i traktaten om Den Europæiske Union (TEU) og overførsler i forbindelse med militær- og forsvarsbistand som følge af EU-aktioner i henhold til artikel 28 i TEU.

(5) Eftersom strukturerede industrielle partnerskaber inden for Unionen spiller en afgørende rolle med hensyn til at styrke konkurrenceevnen, innovationen og modstandsdygtigheden i Unionens forsvarsindustri ved at fremme samarbejde på tværs af de nationale grænser inden for Unionen, bør overførsel af forsvarsrelaterede produkter inden for sådanne partnerskaber lettes. Sådanne partnerskaber, der er kendetegnet ved deres stabilitet over tid og fælles mål, bidrager til udviklingen af sikre og interoperable forsvarskapabiliteter i Unionen, i overensstemmelse med Unionens strategiske interesser. For at lette deres operationelle effektivitet og sikre fleksibilitet i forsyningskæderne er det hensigtsmæssigt at indføre en generel overførselslicens for overførsler inden for rammerne af et struktureret industrielt partnerskab inden for Unionen eller gøre det muligt for medlemsstaterne at fritage sådanne overførsler fra forpligtelsen til forudgående tilladelse. Sådanne fritagelser bør anvendes fra sag til sag på specifikke tilfælde af strukturerede industrielle partnerskaber inden for Unionen såsom et bestemt konsortium, et bestemt joint venture eller en bestemt koncern og bør ikke anvendes som en generel undtagelse, der finder anvendelse på alle enheder, der deltager i strukturerede industrielle partnerskaber inden for Unionen. Denne tilgang sikrer, at medlemsstaterne bevarer synligheden af og tilsynet med, hvilke enheder der er omfattet af en sådan undtagelse, hvilket gør det muligt for dem at kontrollere overholdelsen af kriterierne i direktiv 2009/43/EF som ændret ved nærværende direktiv.

(6) Det hurtigt skiftende sikkerhedslandskab kræver yderligere fleksibilitet, der gør det muligt for Kommissionen og medlemsstaterne at reagere på en målrettet og smidig måde. Det er desuden hensigtsmæssigt at give Kommissionen beføjelse til enten efter anmodning fra en medlemsstat eller på eget initiativ at tilføje nye tilfælde, hvor medlemsstaterne vil få mulighed for at indføre fritagelser fra forpligtelsen til forudgående tilladelse, hvilket giver mulighed for øget fleksibilitet og potentiale for forenklede og fremskyndede overførsler af forsvarsrelaterede produkter inden for Unionen.

(7) For at sikre, at systemet for overførsel inden for Unionen af forsvarsrelaterede produkter fungerer effektivt og virkningsfuldt, bør medlemsstaterne sikre, at alle leverandører, der ønsker at overføre sådanne produkter fra deres område, kan anvende generelle overførselslicenser eller ansøge om globale eller individuelle overførselslicenser. Eventuelle forhåndsbetingelser, som pålægges af medlemsstaterne, bør kun baseres på kriterier af direkte relevans for leverandørernes evne til at overholde lovgivningen på området for overførsels- og eksportkontrol. Kriterier såsom leverandørernes retlige form eller status bør ikke hindre visse kategorier af leverandører i at anvende generelle overførselslicenser eller ansøge om globale eller individuelle overførselslicenser.

([3]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/43/EF af 6. maj 2009 om forenkling af vilkår og betingelser for overførsel af forsvarsrelaterede produkter inden for Fællesskabet (EUT L 146 af 10.6.2009, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/43/oj).

(8) Det er hensigtsmæssigt at indføre en generel overførselslicens for overførsler mellem certificerede leverandører og certificerede modtagere. For yderligere at fremme samarbejdet mellem og integrationen af disse virksomheder bør en sådan generel overførselslicens omfatte flere forsvarsrelaterede produkter end de eksisterende generelle overførselslicenser for overførsler til certificerede modtagere. Certificerede virksomheder har udvist stor kapacitet til at overholde reglerne for overførsels- og eksportkontrol og har også afholdt betydelige omkostninger til at opnå certificering. De bør have mulighed for at drage fordel af forenklede og mindre byrdefulde muligheder for at foretage overførsler inden for Unionen. Som følge af indførelsen af en sådan generel overførselslicens bør artikel 9 i direktiv 2009/43/EF ændres for at tage hensyn til certificeringen af leverandører.

(9) Som fastsat i artikel 1, stk. 2, i direktiv 2009/43/EF berører dette direktiv ikke medlemsstaternes beføjelser vedrørende politik på området for eksport af forsvarsrelaterede produkter.

(10) I henhold til direktiv 2009/43/EF kan medlemsstaterne indføre andre generelle overførselslicenser end dem, der er anført i nævnte direktivs artikel 5, stk. 2. Denne mulighed kunne imidlertid blive hæmmet af nationale regler, der begrænser fleksibiliteten og de nationale kompetente myndigheders kapacitet til at drage fuld fordel af de instrumenter, der blev indført ved direktiv 2009/43/EF. F.eks. kunne andre typer generelle overførselslicenser omfatte overførsler, der er nødvendige for gennemførelsen af projekter, der finansieres af EU-programmer for forsvarsindustrien, koncerninterne overførsler eller overførsler i nødsituationer, der opstår som følge af en krise. Gennem en øget anvendelse af generelle overførselslicenser ville medlemsstaterne bidrage til et velfungerende europæisk forsvarsmarked og yderligere integration heraf i hele Unionen, herunder grænseoverskridende adgang til forsvarsforsyningskæder inden for Unionen, navnlig for SMV'er og midcapselskaber. Det er derfor hensigtsmæssigt at kræve, at medlemsstaterne i deres nationale lovgivning giver mulighed for at indføre andre generelle overførselslicenser end dem, der er anført i artikel 5, stk. 2, i direktiv 2009/43/EF.

(11) Gennemførelsen af EU-programmer for forsvarsindustrien såsom Den Europæiske Forsvarsfond hindres ofte af betydelige forsinkelser i overførslen af forsvarsrelaterede produkter på grund af de langvarige og komplekse processer for medlemsstaternes opnåelse af overførselslicenser. Især SMV'er påvirkes i uforholdsmæssig grad af disse forsinkelser, hvilket betyder, at de rammes af konkurrencemæssige ulemper sammenlignet med større markedsaktører. Disse forsinkelser har en skadelig indvirkning på disse programmers samlede effektivitet og virkningsfuldhed og kan underminere Unionens og dens medlemsstaters evne til at udvikle og erhverve de forsvarskapabiliteter, de har brug for, på en rettidig og omkostningseffektiv måde. Det er derfor nødvendigt at indføre generelle overførselslicenser for disse programmer. Anvendelsesområdet for disse generelle overførselslicenser bør omfatte alle overførsler, både materielle og immaterielle, som leverandøren skal foretage med henblik på gennemførelsen af projektet og så vidt muligt langs hele forsyningskæden. Disse generelle overførselslicenser bør omfatte alle de forsvarsrelaterede produkter, der er anført i bilaget til direktiv 2009/43/EF, og bør kun finde anvendelse på de overførsler, der er nødvendige for gennemførelsen af specifikke projekter. Disse generelle overførselslicenser bør kun omfatte overførsler af forsvarsrelaterede produkter inden for Unionen. Hvor en enhed, der er etableret i et tredjeland, også deltager i et projekt, der finansieres af et EU-program for forsvarsindustrien, bør kontrollen med eksporten til en sådan enhed i et tredjeland ikke påvirkes af bestemmelserne i nævnte direktiv og bør fortsat være underlagt medlemsstaternes eksportkontrolpolitik. Medlemsstaterne bør så vidt muligt også fastsætte, at sådanne licenser vil kunne gælde for hele livscyklussen for det produkt, der udvikles i et givet projekt, herunder produktions-, vedligeholdelses- og opgraderingsfaser. Indførelsen af sådanne generelle overførselslicenser vil mindske forsinkelser, øge effektiviteten og lette samarbejdet mellem virksomheder, der deltager i disse projekter, og dermed støtte udviklingen af en stærk og konkurrencedygtig EU-forsvarsindustri. Den terminologi, der anvendes i denne sammenhæng, bør forstås på samme måde som i en modeltilskudsaftale til brug for Unionens forsvarsprogrammer.

(12) Under hensyntagen til den teknologiske udvikling er det endvidere nødvendigt at tilpasse kravene til de oplysninger, som leverandører af forsvarsrelaterede produkter skal give, da de nuværende bestemmelser kunne vise sig at være byrdefulde i tilfælde af ikkematerielle overførsler af software og teknologi. Det er hensigtsmæssigt at give leverandørerne den nødvendige fleksibilitet, samtidig med at ansvarlighed, gennemsigtighed og kontrol opretholdes, for at lette en effektiv og virkningsfuld overførsel af forsvarsprodukter inden for Unionen. Behovet for at ændre disse krav for ikkematerielle overførsler af software og teknologi kræver en vurdering fra sag til sag. Medlemsstaterne bør derfor sikre, at disse krav ikke er uforholdsmæssige for leverandørerne. Disse krav bør stå i et rimeligt forhold til medlemsstaternes kontrolmål og, i det omfang der er nødvendigt, tilpasses for at overvåge overførselsaktiviteter uden at pålægge leverandørerne unødige forpligtelser.

(13) For at lette samarbejdet mellem virksomheder i Unionen bør beføjelsen til at vedtage retsakter delegeres til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 290 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) med henblik på at ændre listen over overførsler, der kan undtages fra forpligtelsen til forudgående tilladelse, for at medtage tilfælde, hvor overførsler er nødvendige for samarbejdet inden for Unionen. Det er navnlig vigtigt, at Kommissionen gennemfører relevante høringer under sit forberedende arbejde, herunder på ekspertniveau, og at disse høringer gennemføres i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning ([4]). For at sikre lige deltagelse i forberedelsen af delegerede retsakter modtager Europa-Parlamentet og Rådet navnlig alle dokumenter på samme tid som medlemsstaternes eksperter, og deres eksperter har systematisk adgang til møder i Kommissionens ekspertgrupper, der beskæftiger sig med forberedelse af delegerede retsakter.

(14) I det omfang dette direktiv ændrer direktiv 2009/43/EF, er det relevante retsgrundlag for så vidt angår disse ændringer artikel 114 i TEUF.

(15) For at udvikle de kapabiliteter og det militære beredskab, der kræves for på troværdig vis at afskrække væbnet aggression og styrke Unionens sikkerhed og strategiske autonomi, er der behov for en betydelig forøgelse af de europæiske forsvarsudgifter. På grundlag af fremskrivninger af den gradvise udbredelse vil forsvarsinvesteringerne kunne nå op på mindst 800 mia. EUR over de næste fire år, herunder de udgifter, der finansieres af de 150 mia. EUR fra instrumentet for sikkerhedstiltag for Europa (SAFE), der er oprettet ved Rådets forordning (EU) 2025/1106 ([5]). Disse betydelige investeringer i forsvar fra medlemsstaternes side indebærer omfattende offentlige udbud. For at sikre, at øgede udgifter også fører til øgede kapabiliteter, er det hensigtsmæssigt at forenkle visse bestemmelser i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/81/EF ([6]), som regulerer indkøb af forsvarsrelaterede og følsomme sikkerhedsrelaterede bygge- og anlægsarbejder, varer og tjenesteydelser, samtidig med at der opretholdes et velfungerende EU-dækkende forsvarsmarked. Medlemsstaterne bør have både fleksibilitet til hurtigt at genopbygge deres lagre og mulighed for at gøre dette på en bæredygtig måde, hvilket bedst kan opnås ved fuldt ud at udnytte det indre markeds potentiale. Ved at strømline reglerne for indkøb af forsvarsmateriel i Unionen bør medlemsstaterne have den nødvendige smidighed til at reagere på nye sikkerhedsbehov og samtidig fremme et konkurrencedygtigt og integreret europæisk forsvarsmarked til støtte for deres langsigtede forsvarskapabiliteter.

(16) For at opnå den nødvendige smidighed til at reagere på nye sikkerhedsbehov, er det nødvendigt at hæve tærskelværdierne for kontrakter, der er omfattet af direktiv 2009/81/EF. Denne tilpasning vil gøre det muligt for medlemsstaterne at fokusere deres ressourcer på de mest kritiske kontrakter og lette den administrative byrde for industrien i forbindelse med mindre udbudsprocedurer, hvilket vil bidrage til at mindske den reguleringsmæssige kompleksitet og de omkostninger, der er forbundet med disse kontrakter, og samtidig fremme en større deltagelse af dem, der kommer ind på markedet, navnlig opstartsvirksomheder og vækstvirksomheder, i mindre og mere tilgængelige udbudsmuligheder. Selv når en kontrakt ikke når op på tærskelbeløbene, finder de generelle principper for offentlige udbud i henhold til EU-retten, herunder gennemsigtighed, ikkeforskelsbehandling, ligebehandling og proportionalitet, imidlertid fortsat anvendelse.

(17) Medlemsstaterne bør derudover gives fleksibilitet til at drage fordel af alle tilgængelige værktøjer, der vedrører offentlige udbud. For at øge antallet af måder, hvorpå ordregivende myndigheder eller ordregivere kan gennemføre offentlige udbud, bør muligheden for at anvende offentligt udbud og det dynamiske indkøbssystem tilføjes. Disse to procedurer er baseret på dem, der er fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU ([7]). Det er vigtigt, at ordregivende myndigheder eller ordregivere anvender flere kriterier for kvalitet og pris, når de anvender et dynamisk indkøbssystem.

([4]) EUT L 123 af 12.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

([5]) Rådets forordning (EU) 2025/1106 af 27. maj 2025 om oprettelse af instrumentet for sikkerhedstiltag for Europa (SAFE) gennem styrkelse af den europæiske forsvarsindustri (EUT L, 2025/1106, 28.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj).

([6]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/81/EF af 13. juli 2009 om samordning af fremgangsmåderne ved ordregivende myndigheders eller ordregiveres indgåelse af visse bygge- og anlægs-, vareindkøbs- og tjenesteydelseskontrakter på forsvars- og sikkerhedsområdet og om ændring af direktiv 2004/17/EF og 2004/18/EF (EUT L 216 af 20.8.2009, s. 76, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj).

([7]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (EUT L 94 af 28.3.2014, s. 65, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj).

(18) Der er et presserende behov for, at Unionen mobiliserer sin samlede innovationskapacitet og foretager betydelige investeringer for at genvinde forspringet med henblik på at undgå at blive teknologisk afhængig. Direktiv 2009/81/EF bør også tilpasses for bedre at støtte indkøb af innovation for at sikre, at de betydelige investeringer, som medlemsstaterne foretager for at øge deres forsvarsberedskab, er fremtidssikrede og giver langsigtede fordele. Ved at lette indkøb af innovative forsvarsløsninger kan Unionen tilskynde til udvikling af banebrydende teknologier og kapabiliteter og i sidste ende omdanne forsvaret gennem disruptiv innovation og øge effektiviteten og modstandsdygtigheden af sine forsvarssystemer. For bedre at støtte indkøb af forskning og udvikling og innovative løsninger bør der i direktiv 2009/81/EF indføres en ændret og mere fleksibel procedure for innovationspartnerskaber baseret på direktiv 2014/24/EU.

(19) Direktiv 2009/81/EF fastsætter specifikke bestemmelser, der finder anvendelse i nødsituationer, som opstår som følge af en krise, såsom afkortning af frister for modtagelse af tilbud og muligheden for at anvende udbud med forhandling uden forudgående offentliggørelse af en udbudsbekendtgørelse. I den forbindelse er det vigtigt at understrege den dynamiske karakter af udtrykket »krise« for at præcisere, at det omfatter nødsituationer, der opstår som følge af udviklingen i langvarige krisesituationer, herunder udviklingen i den geopolitiske situation. I definitionen af en krise i artikel 1, nr. 10), i direktiv 2009/81/EF anerkendes det, at en krise kan vare ved og udvikle sig over tid ud over den skadevoldende begivenhed, der udløste den.

(20) Der er behov for flere og bedre samarbejdsbaserede investeringer, der strækker sig fra forskning til udvikling af komplekse systemer, gennem kommercialisering til indkøb, med henblik på at øge Unionens teknologiske suverænitet. Fælles indkøb fra medlemsstaternes side er afgørende for at forbedre forsvarskapabiliteternes effektivitet, virkningsfuldhed og interoperabilitet og dermed bidrage til et stærkere og mere sammenhængende europæisk forsvar. På grundlag af Kommissionens meddelelse fra 2019 om vejledning om udbudssamarbejde på forsvars- og sikkerhedsområdet ([8]) er det nødvendigt at fastsætte bestemmelser vedrørende medlemsstater, der tilslutter sig samarbejdsprogrammer baseret på forskning og udvikling efter afslutningen af forsknings- og udviklingsfasen for at deltage i de senere faser i livscyklussen. Herudover og for at støtte de senere faser i livscyklussen for EU-finansierede forsvarsforsknings- og udviklingsprogrammer er det nødvendigt at præcisere, at medlemsstaterne kan drage fordel af undtagelsen for samarbejdsprogrammer baseret på forskning og udvikling på samme betingelser også for projekter, der finansieres under forsvarsforsknings- og udviklingsprogrammer såsom Den Europæiske Forsvarsfond. Dette vil skabe den nødvendige retssikkerhed og sikre, at den fleksibilitet, som undtagelsen giver mulighed for, vil støtte videreførelsen af Den Europæiske Forsvarsfonds projekter inden for rammerne af et samarbejde, selv efter afslutningen af forsknings- og udviklingsfasen. Det vil også præcisere, at medlemsstater, der tilslutter sig efter forsknings- og udviklingsfasen som egentlige deltagere i samarbejdsprogrammet, også vil drage fordel af undtagelsen.

(21) For yderligere at støtte fælles indkøb og sikre retssikkerheden er det nødvendigt at ændre direktiv 2009/81/EF for at fastsætte regler om udbud, der involverer ordregivende myndigheder eller ordregivere fra forskellige medlemsstater.

(22) For at kunne reagere hurtigt og koordineret på nye sikkerhedsudfordringer kan ordregivende myndigheder eller ordregivere tillade tilsvarende parter fra andre medlemsstater at tilslutte sig en eksisterende rammeaftale i dens løbetid, selv om rammeaftalen ikke indeholder en sådan mulighed, jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2025/2643 ([9]). Dette øger effektiviteten, hindrer overlapning af procedurer og fremmer grænseoverskridende samarbejde, interoperabilitet og stordriftsfordele.

([8]) Meddelelse fra Kommissionen om vejledning om udbudssamarbejde på forsvars- og sikkerhedsområdet (direktiv 2009/81/EF om udbud på forsvars- og sikkerhedsområdet) (EUT C 157 af 8.5.2019, s. 1).

([9]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2025/2643 af 16. december 2025 om etablering af programmet for den europæiske forsvarsindustri og en ramme for foranstaltninger til sikring af rettidig tilgængelighed og forsyning af forsvarsprodukter (»EDIP-forordningen«) (EUT L, 2025/2643, 29.12.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2643/oj).

(23) For at give medlemsstaterne større forudsigelighed og stabilitet i deres planlægning af indkøb af forsvarsmateriel er det nødvendigt at ændre reglerne for rammeaftaler. For at afspejle de særlige forhold i forsvarssektoren er det nødvendigt at forlænge den maksimale varighed af rammeaftaler til ti år, hvilket vil give medlemsstaterne mulighed for at etablere langsigtede partnerskaber med industrien og planlægge deres behov for indkøb af forsvarsmateriel med større sikkerhed, samtidig med at det sikres, at Unionens regler for indkøb af forsvarsmateriel forbliver fleksible og tilpasset forsvarssektorens specifikke behov.

(24) Direktiv 2009/81/EF bør også afspejle relevant retspraksis fra EU-Domstolen og rette ind efter bestemmelserne i direktiv 2014/24/EU om ændring af kontrakter. Navnlig bør reglerne om ændring af rammeaftalen anvendes på samme måde i direktiv 2009/81/EF som i direktiv 2014/24/EU.

(25) Hvor det er muligt, bør de ordregivende myndigheder eller ordregiverne strukturere rammeaftaler, dynamiske indkøbssystemer og innovationspartnerskaber på en måde, der letter SMV'er deltagelse, herunder gennem anvendelse af delkontrakter, forholdsmæssige udvælgelseskriterier og ikkediskriminerende tekniske specifikationer såsom adgang for leverandører af teknologi med dobbelt anvendelse og virksomheder, der opererer inden for både den civile sektor og forsvarssektoren, herunder lokale innovative virksomheder og operatører fra mindre medlemsstater med industrier under udvikling.

(26) For at mindske den administrative byrde for medlemsstaterne bør visse statistiske indberetningspligtsforpligtelser i forbindelse med indkøb af forsvarsmateriel suspenderes midlertidigt, så de nationale myndigheder kan fokusere på gennemførelsen af deres forsvarspolitikker og en effektiv anvendelse af deres ressourcer uden at bringe gennemsigtighed og ansvarlighed i fare.

(27) I det omfang dette direktiv ændrer direktiv 2009/81/EF, er det relevante retsgrundlag for så vidt angår disse ændringer artikel 53, stk. 1, artikel 62 og artikel 114 i TEUF.

(28) Målene for dette direktiv, nemlig forenkling af de regler, der finder anvendelse for overførsel af forsvarsrelaterede produkter inden for Unionen og for indkøb af bygge- og anlægs-, vareindkøbs- og tjenesteydelseskontrakter på forsvars- og sikkerhedsområdet, for at sikre et velfungerende indre marked, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne i betragtning af den grænseoverskridende karakter af forsvarsrelaterede overførsler og indkøb, men kan bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i TEU. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går dette direktiv ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.

(29) Direktiv 2009/43/EF og 2009/81/EF bør derfor ændres i overensstemmelse hermed –

VEDTAGET DETTE DIREKTIV:

Artikel 1

Ændringer af direktiv 2009/43/EF

I direktiv 2009/43/EF foretages følgende ændringer:

1) I artikel 3 tilføjes følgende numre:

»8. »krise«: krise som defineret i artikel 1, nr. 10), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/81/EF (*)

9. »struktureret industrielt partnerskab inden for Unionen«: en stabil og varig samarbejdsordning mellem to eller flere enheder, der er etableret i forskellige medlemsstater, hvor sådanne enheder er en del af en fælles koncern, et konsortium, et joint venture eller en anden enhed struktureret på tilsvarende måde, og er involveret i fælles design, udvikling, produktion, samling, levering, markedsføring eller livscyklusstøtte af et forsvarsrelateret produkt.

(*) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/81/EF af 13. juli 2009 om samordning af fremgangsmåderne ved ordregivende myndigheders eller ordregiveres indgåelse af visse bygge- og anlægs-, vareindkøbs- og tjenesteydelseskontrakter på forsvars- og sikkerhedsområdet og om ændring af direktiv 2004/17/EF og 2004/18/EF (EUT L 216 af 20.8.2009, s. 76, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj).«

2) Artikel 4, stk. 2, 3 og 4, affattes således:

»2. Uanset stk. 1 kan medlemsstaterne fritage overførsler af forsvarsrelaterede produkter for den i dette stykke nævnte forpligtelse til forudgående tilladelse i et eller flere af følgende tilfælde:

a) leverandøren eller modtageren er et regeringsorgan eller en del af de væbnede styrker

aa) modtageren er en EU-institution eller et EU-organ eller Det Europæiske Forsvarsagentur

b) leveringen foretages af Unionen, NATO, IAEA eller andre mellemstatslige organisationer med henblik på udførelse af deres opgaver

ba) modtageren og leverandøren er virksomheder, der er certificeret i overensstemmelse med artikel 9

c) overførslen er nødvendig for gennemførelse af et samarbejdsbaseret forsvarsmaterielprogram mellem medlemsstaterne, herunder projekter inden for rammerne af det permanente strukturerede samarbejde (PESCO), strukturer for europæiske forsvarsmaterielprogrammer (SEAP'er) og europæiske forsvarsprojekter af fælles interesse (EDPCI'er)

ca) overførslen er nødvendig for gennemførelse af et projekt, der finansieres under et EU-program for forsvarsindustrien

cb) overførslen finder sted inden for rammerne af et struktureret industripartnerskab inden for Unionen

cc) overførslen finder sted i en nødsituation, der opstår som følge af en krise

cd) overførslen har til formål at yde hjælp og bistand i henhold til artikel 42, stk. 7, i Traktaten om Den Europæiske Union (TEU)

d) overførslen er knyttet til humanitær bistand i tilfælde af katastrofer eller som donation i en nødsituation

da) overførslen er knyttet til militær- og forsvarsbistand som følge af EU-aktioner i henhold til artikel 28 i TEU, hvor Rådet træffer afgørelse med enstemmighed, i henhold til artikel 41, stk. 2, i TEU

e) overførslen er nødvendig til eller efter reparation, vedligeholdelse, udstilling eller demonstration.

3. Kommissionen tillægges beføjelser til at vedtage delegerede retsakter for at supplere dette direktiv i overensstemmelse med artikel 13a efter anmodning fra en medlemsstat eller på eget initiativ vedrørende ændringer af nærværende artikels stk. 2 for at inddrage ethvert af følgende yderligere tilfælde:

a) overførslen finder sted på en sådan måde, at den offentlige orden eller offentlige sikkerhed ikke berøres

b) forpligtelsen til forudgående tilladelse er blevet uforenelig med medlemsstaternes internationale forpligtelser efter vedtagelse af dette direktiv

c) overførslen er nødvendig af hensyn til mellemstatsligt samarbejde som omhandlet i artikel 1, stk. 4

d) overførslen er nødvendig af hensyn til samarbejde inden for Unionen.

4. Medlemsstaterne sikrer, at leverandører, der ønsker at overføre forsvarsrelaterede produkter fra deres område, kan anvende generelle overførselslicenser eller ansøge om globale eller individuelle overførselslicenser i henhold til artikel 5, 6 og 7. Uden at det berører artikel 8, må der ikke stilles forhåndsbetingelser, som ville forhindre leverandører i at anvende generelle overførselslicenser eller ansøge om globale eller individuelle overførselslicenser, på grundlag af kriterier, der ikke er knyttet til deres evne til at opfylde deres forpligtelser inden for overførsels- og eksportkontrol.«

3) Artikel 5 ændres således:

a) Stk. 2 ændres således:

i) Følgende litra indsættes:

»ba) modtageren og leverandøren er virksomheder, der er certificeret i overensstemmelse med artikel 9«.

ii) Følgende litraer tilføjes:

»e) offentliggørelsen er påkrævet i henhold til artikel 5a

f) offentliggørelsen er påkrævet i henhold til artikel 5b.«

iii) Følgende afsnit tilføjes:

»Den i første afsnit, litra ba), omhandlede generelle overførselslicens finder som minimum anvendelse på de forsvarsrelaterede produkter, der er omfattet af den i første afsnit, litra b), omhandlede generelle overførselslicens.«

b) Følgende stykke indsættes:

»2a. Medlemsstaterne skal i deres lovgivning give mulighed for at indføre andre generelle overførselslicenser end dem, der er omhandlet i artikel 5, stk. 2.«

c) Stk. 3 affattes således:

»3. Medlemsstater, der deltager i et mellemstatsligt samarbejdsprogram såsom PESCO-projekter, SEAP'er og EDPCI'er vedrørende udvikling, produktion eller anvendelse af et eller flere forsvarsrelaterede produkter, kan offentliggøre en generel overførselslicens for overførsler, der er nødvendige for gennemførelsen af dette samarbejdsprogram, til andre medlemsstater, der deltager i dette program.«

4) Følgende artikler indsættes:

»*Artikel 5a*

Licenser til overførsler, der er nødvendige for gennemførelsen af projekter, der finansieres under EU-programmer for forsvarsindustrien

1. Medlemsstaterne offentliggør generelle overførselslicenser, der omfatter alle overførsler, der er nødvendige for gennemførelsen af projekter, der finansieres under et EU-program for forsvarsindustrien. Disse licenser omfatter de forsvarsrelaterede produkter, der er fastsat i bilaget, og finder kun anvendelse på de overførsler, der er nødvendige for gennemførelsen af specifikke projekter.

2. Medlemsstaterne kan fastsætte, at det i stk. 1 omhandlede licenssystem også finder anvendelse på de senere faser af projekternes livscyklus, der finder sted efter de faser, der finansieres under et EU-program for forsvarsindustrien.

3. Medlemsstaterne må ikke kræve yderligere forpligtelser såsom certifikater vedrørende slutanvendelse eller begrænsninger af eksporten af forsvarsrelaterede produkter, hvor en finansieringsaftale eller -kontrakt, der er indgået inden for rammerne af et EU-program for forsvarsindustrien, indeholder en forpligtelse til, at de forsvarsrelaterede produkter, der er knyttet til gennemførelsen af eller udgør resultatet af et givet projekt, ikke vil blive delt uden tilladelse ud over med deltagerne i finansieringsaftalen eller parterne i den pågældende kontrakt, finansieringsmyndigheden eller den ordregivende myndighed eller, hvor det er relevant, Kommissionen, når den ikke er finansieringsmyndigheden eller den ordregivende myndighed, og Revisionsretten som omhandlet i stk. 4.

4. I finansieringsaftalen eller -kontrakten kan der fastsættes ordninger for, hvordan de forsvarsrelaterede produkter, der er knyttet til gennemførelsen af et givet projekt, kan overføres til Revisionsretten, når deltagerne, finansieringsmyndighederne eller de ordregivende myndigheder eller, hvor det er relevant, Kommissionen, når den ikke er finansieringsmyndigheden eller den ordregivende myndighed, er retligt forpligtet hertil.

Artikel 5b

Licenser for overførsler, der finder sted inden for rammerne af et struktureret industrielt partnerskab inden for Unionen

1. Medlemsstaterne offentliggør generelle overførselslicenser for overførsler, der finder sted inden for rammerne af et struktureret industrielt partnerskab inden for Unionen.

2. De i stk. 1 omhandlede licenser finder også anvendelse på ikkematerielle overførsler af software og teknologi.«

5) I artikel 8 indsættes følgende stykke:

»3a. Medlemsstaterne sikrer proportionalitet i anvendelsen af denne artikels bestemmelser vedrørende ikkematerielle overførsler af software og teknologi, og navnlig for så vidt angår stk. 3, litra b) og c), undgår en uforholdsmæssig indberetningspligt for leverandørerne.«

6) I artikel 9 foretages følgende ændringer:

a) Stk. 1 affattes således:

»1. Medlemsstaterne udpeger kompetente myndigheder til at udføre certificering af virksomheder, der er etableret på deres respektive områder, som modtager eller leverer forsvarsrelaterede produkter i medfør af overførselslicenser, der er offentliggjort af medlemsstater i overensstemmelse med artikel 5, stk. 2, litra b) og ba).«

b) I stk. 2 foretages følgende ændringer:

i) Indledningen affattes således:

»Certificeringen er en konstatering af virksomhedens pålidelighed, især for så vidt angår dens evne til at overholde EU-lovgivningen og national lovgivning om overførsel og eksportkontrol, navnlig i forbindelse med due diligence-foranstaltninger til vurdering af risici i forbindelse med eksport af produkter og eksportbegrænsninger vedrørende forsvarsrelaterede produkter, der i henhold til en overførselslicens modtages fra en anden medlemsstat. Pålidelighed vurderes efter følgende kriterier:«

ii) Litra a) og b) affattes således:

»a) dokumenteret erfaring inden for forsvarsoverførsler og -eksportaktiviteter, under særlig hensyntagen til virksomhedens hidtidige overholdelse af gældende overførsels- og eksportkontroller, herunder eksportbegrænsninger, eventuelle retsafgørelser herom, tilladelse til produktion eller markedsføring af forsvarsrelaterede produkter og beskæftigelse af kvalificeret overordnet personale

b) relevant industriel aktivitet vedrørende forsvarsrelaterede produkter i Unionen.«

iii) Litra f) affattes således:

»f) en beskrivelse, der bekræftes af den i litra c) omhandlede ledende medarbejder, af virksomhedens interne program til sikring af overholdelse af de gældende regler eller system til overførsels- og eksportforvaltning. Denne beskrivelse skal indeholde detaljerede oplysninger om:

i) de organisatoriske, menneskelige og tekniske ressourcer, der er afsat til forvaltningen af overførsler og eksport

ii) ansvarskæden i virksomheden

iii) interne revisions- og rapporteringsprocedurer og korrigerende foranstaltninger

iv) bevidstgørelse og uddannelse af personale

v) fysiske og tekniske sikkerhedsordninger og informationssikkerhedsmæssige ordninger

vi) registrering og sporbarhed af overførsler og eksport, og

vii) screeningproces og procedurer for transaktioner«.

c) Stk. 3, litra b) og c), affattes således:

»b) virksomhedens navn og adresse

c) en erklæring om, at virksomheden opfylder de i stk. 2 omhandlede kriterier, og«.

d) Stk. 5 affattes således:

»5. De kompetente myndigheder kontrollerer mindst hvert tredje år, at virksomheden opfylder de i stk. 2 omhandlede kriterier og alle andre betingelser, der er knyttet til de i stk. 4 omhandlede certifikater. Virksomhederne underretter straks de kompetente myndigheder om ændringer i deres interne organisation eller i deres industrielle eller kommercielle aktiviteter inden for forsvarsrelaterede produkter. I sådanne tilfælde kan de kompetente myndigheder vurdere, om en virksomhed stadig opfylder de i stk. 2 omhandlede kriterier.«

e) Stk. 8 affattes således:

»8. Medlemsstaterne offentliggør og ajourfører regelmæssigt en liste over certificerede leverandører og modtagere og underretter Kommissionen, Europa-Parlamentet og de øvrige medlemsstater herom.

Kommissionen gør et centralt register over leverandører og modtagere, der er certificeret af medlemsstaterne, offentligt tilgængeligt på sit websted.«

7) Artikel 17 affattes således:

»*Artikel 17*

Gennemgang og rapportering

Senest den 1. januar 2031 vurderer Kommissionen gennemførelsen af dette direktiv med hensyn til en forbedring af Europas forsvarsberedskab senest i 2030, som Europa-Parlamentet og Det Europæiske Råd anmodede om i marts 2025, og aflægger rapport herom til Europa-Parlamentet og Rådet. Den vurderer navnlig, om og i hvilket omfang målsætningerne for dette direktiv er blevet opfyldt, bl.a. med hensyn til det indre markeds funktion og målet om forbedring af Europas forsvarsberedskab senest i 2030. I sin rapport vurderer Kommissionen bl.a. anvendelsen af artikel 5, 5a, 9-12 og 15, og den evaluerer, hvordan dette direktiv har styrket forsyningen af europæiske forsvars- og sikkerhedsprodukter, bl.a. med hensyn til succesen af den generelle optrapning heraf og situationen for SMV'er og midcapselskaber. Om nødvendigt ledsages rapporten af et lovgivningsmæssigt forslag.«

Artikel 2

Ændring af direktiv 2009/81/EF

I direktiv 2009/81/EF foretages følgende ændringer:

1) Artikel 1 ændres således:

a) Nr. 15) og 16) affattes således:

»15) »ansøger«: en økonomisk aktør, der har anmodet om en opfordring til at deltage i eller er blevet opfordret til at deltage i et begrænset udbud, et udbud med forhandling, en konkurrencepræget dialog eller et innovationspartnerskab

16) »tilbudsgiver«: en økonomisk aktør, der har afgivet et tilbud«.

b) Følgende litraer indsættes:

»17a) »centraliserede indkøbsaktiviteter«: aktiviteter, der udføres på en af følgende måder

a) anskaffelse af varer og/eller tjenesteydelser for ordregivende myndigheder eller ordregivere

b) tildeling af kontrakter eller indgåelse af rammeaftaler om bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser til brug for ordregivende myndigheder eller ordregivere.

17b) »accessoriske indkøbsaktiviteter«: aktiviteter, der omfatter ydelse af støtte til indkøbsaktiviteter, navnlig på følgende måder:

a) teknisk infrastruktur, der gør det muligt for de ordregivende myndigheder at tildele offentlige kontrakter eller indgå rammeaftaler om bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser

b) rådgivning om udførelsen eller udformningen af offentlige udbudsprocedurer

c) udarbejdelse og forvaltning af udbudsprocedurer på den pågældende ordregivende myndigheds eller ordregivers vegne og for dennes regning«.

c) Nr. 18) affattes således:

»18) »indkøbscentral«: en ordregivende myndighed eller ordregiver eller et europæisk offentligt organ, der foretager centraliserede indkøb og eventuelt accessoriske indkøbsaktiviteter«.

d) Følgende nummer indsættes:

»18a) »offentligt udbud«: procedurer, hvor alle interesserede økonomiske aktører kan afgive tilbud som svar på en indkaldelse af tilbud«.

e) Følgende nummer indsættes:

»21a) »dynamisk indkøbssystem«: en fuldt elektronisk indkøbsproces for almindelige indkøb, der er generelt tilgængelige på markedet og opfylder den ordregivende myndigheds eller ordregiverens krav«.

f) Følgende nummer tilføjes:

»29) »vedligeholdelse«: alle tiltag, der træffes for at sikre militært eller følsomt udstyrs beredskab og operationelle kapabilitet, navnlig for at bevare udstyr i eller genoprette det til en nærmere angivet tilstand, indtil dets anvendelse ophører, herunder missionsberedskab, levetid og opgraderinger, tilpasning og specialisering, inspektion, eftersyn, prøvning, servicering, ændringer, klassificering med hensyn til servicedygtighed, reparation, genopretning, genopbygning, regenerering, bjærgning og kannibalisering.«

2) Artikel 8 ændres således:

a) I litra a) ændres »432 000 EUR« til »2 000 000 EUR«.

b) I litra b) ændres »5 404 000 EUR« til »10 000 000 EUR«.

3) I artikel 9 foretages følgende ændringer:

a) Overskriften affattes således:

»Metoder til beregning af et udbuds anslåede værdi«.

b) I stk. 5 foretages følgende ændringer:

i) I litra a) ændres »80 000 EUR« til »360 000 EUR« og »1 000 000 EUR« ændres til »1 800 000 EUR«.

ii) I litra b) ændres »80 000 EUR« til »360 000 EUR«.

c) Stk. 9 affattes således:

»9. I forbindelse med rammeaftaler og dynamiske indkøbssystemer skal der tages hensyn til den anslåede maksimumsværdi eksklusive moms af alle de kontrakter, der forventes tildelt inden for hele rammeaftalens eller det dynamiske indkøbssystems løbetid.«

d) Følgende stykke tilføjes:

»10. For så vidt angår innovationspartnerskaber er den værdi, der skal tages i betragtning, den anslåede maksimumsværdi eksklusive moms af de forsknings- og udviklingsaktiviteter, der forventes at finde sted i alle faser af det pågældende partnerskab, samt af de varer, tjenesteydelser eller bygge- og anlægsarbejder, der skal udvikles og indkøbes ved partnerskabets ophør.«

4) Artikel 10 affattes således:

»*Artikel 10*

Kontrakter og rammeaftaler indgået af indkøbscentraler

1. Medlemsstaterne kan bestemme, at de ordregivende myndigheder eller ordregiverne kan erhverve bygge- og anlægsarbejder, varer og/eller tjenesteydelser gennem en indkøbscentral.

Medlemsstaterne kan endvidere bestemme, at ordregivende myndigheder eller ordregivere kan erhverve bygge- og anlægsarbejder, varer og tjenesteydelser ved brug af kontrakter tildelt af en indkøbscentral, ved brug af dynamiske indkøbssystemer, der drives af en indkøbscentral, eller, i det omfang det er fastsat i artikel 29, stk. 2, andet afsnit, ved brug af en rammeaftale, der er indgået af en indkøbscentral, der tilbyder den centraliserede indkøbsaktivitet. Hvor et dynamisk indkøbssystem, der drives af en indkøbscentral, kan anvendes af andre ordregivende myndigheder eller ordregivere, nævnes dette i den indkaldelse af tilbud, der etablerer det pågældende dynamiske indkøbssystem.

I forbindelse med første og andet afsnit kan medlemsstaterne bestemme, at visse indkøb skal foretages ved anvendelse af indkøbscentraler eller af en eller flere specifikke indkøbscentraler.

2. De ordregivende myndigheder eller ordregivere, der erhverver bygge- og anlægsarbejder, varer og/eller tjenesteydelser gennem en indkøbscentral, anses for at have overholdt dette direktiv, for så vidt som:

a) indkøbscentralen har overholdt dette direktiv, eller

b) når indkøbscentralen ikke er en ordregivende myndighed eller ordregiver, de regler vedrørende tildeling af kontrakt, som den har anvendt, overholder dette direktiv, og de tildelte kontrakter er omfattet af effektive klageprocedurer svarende til dem, der er fastsat i afsnit IV.

En ordregivende myndighed eller ordregiver anses endvidere for at have opfyldt sine forpligtelser i henhold til dette direktiv, hvor den erhverver bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser ved brug af kontrakter tildelt af indkøbscentralen, ved brug af dynamiske indkøbssystemer, der drives af indkøbscentralen, eller, i det omfang det er fastsat i artikel 29, stk. 2, andet afsnit, ved brug af en rammeaftale indgået af indkøbscentralen.

Den pågældende ordregivende myndighed eller ordregiver er imidlertid ansvarlig for at opfylde forpligtelserne i henhold til dette direktiv for alle de dele, den selv varetager, navnlig:

a) tildeling af en kontrakt på grundlag af et dynamisk indkøbssystem, der drives af en indkøbscentral

b) gennemførelse af en fornyet konkurrence i henhold til en rammeaftale, der er indgået af en indkøbscentral

c) i henhold til artikel 29, stk. 4, fastlæggelse af, hvilken af de økonomiske aktører, som er part i rammeaftalen, der skal udføre en given opgave under en rammeaftale, der er indgået af en indkøbscentral.

3. De ordregivende myndigheder eller ordregiverne kan uden at anvende procedurerne i dette direktiv tildele en tjenesteydelseskontrakt om levering af centraliserede indkøbsaktiviteter til en indkøbscentral.

Sådanne tjenesteydelseskontrakter kan også omfatte levering af accessoriske indkøbsaktiviteter.«

5) Følgende artikler indsættes:

»*Artikel 10a*

Udbud, der involverer ordregivende myndigheder eller ordregivere fra forskellige medlemsstater

1. Ordregivende myndigheder eller ordregivere fra forskellige medlemsstater kan handle i fællesskab ved tildeling af kontrakter i overensstemmelse med denne artikel.

Ordregivende myndigheder eller ordregivere må ikke anvende denne artikels bestemmelser med det formål at omgå anvendelsen af obligatoriske offentligretlige bestemmelser, som er i overensstemmelse med EU-retten, og som de er underlagt i deres medlemsstat.

2. En medlemsstat må ikke forbyde sine ordregivende myndigheder eller ordregivere at anvende centraliserede indkøbsaktiviteter, der tilbydes af indkøbscentraler beliggende i en anden medlemsstat, eller at tilbyde centraliserede indkøbsaktiviteter til ordregivende myndigheder eller ordregivere beliggende i en anden medlemsstat.

For så vidt angår centraliserede indkøbsaktiviteter, der tilbydes af en indkøbscentral beliggende i en anden medlemsstat end den ordregivende myndighed eller ordregiveren, kan medlemsstaterne præcisere, at deres ordregivende myndigheder eller ordregivere kun må anvende de centraliserede indkøbsaktiviteter som defineret i artikel 1, nr. 17a), enten litra a) eller b).

3. Levering af centraliserede indkøbsaktiviteter fra en indkøbscentral beliggende i en anden medlemsstat gennemføres i overensstemmelse med de nationale bestemmelser, der er gældende i den medlemsstat, hvor indkøbscentralen er beliggende. Dette gælder ikke for europæiske offentlige organer.

De nationale bestemmelser i den medlemsstat, hvor indkøbscentralen er beliggende, finder også anvendelse på:

a) tildelingen af en kontrakt på grundlag af et dynamisk indkøbssystem

b) gennemførelsen af en fornyet konkurrence i henhold til en rammeaftale, og

c) afgørelsen af, hvilken af de økonomiske aktører, som er part i rammeaftalen, der skal udføre en given opgave i tilfælde af en rammeaftale med flere økonomiske aktører uden fornyet konkurrence.

4. Flere ordregivende myndigheder eller ordregivere fra forskellige medlemsstater kan i fællesskab tildele en kontrakt, indgå en rammeaftale eller drive et dynamisk indkøbssystem. De kan endvidere i det omfang, der er fastsat i artikel 29, stk. 2, andet afsnit, tildele kontrakter på grundlag af rammeaftalen eller det dynamiske indkøbssystem.

Medmindre de nødvendige elementer er reguleret af en international aftale mellem de pågældende medlemsstater, indgår de deltagende ordregivende myndigheder eller ordregivere en aftale, som fastlægger:

a) parternes ansvar og de relevante nationale bestemmelser, der finder anvendelse

b) den interne organisering af udbudsproceduren, herunder forvaltningen af proceduren, fordelingen af bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser, der skal indkøbes, og indgåelsen af kontrakter.

En deltagende ordregivende myndighed eller ordregiver anses for at have opfyldt sine forpligtelser i henhold til dette direktiv, når den erhverver bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser fra en ordregivende myndighed eller ordregiver, der er ansvarlig for udbudsproceduren. Ved fastlæggelse af ansvarsområder og den nationale ret, der finder anvendelse som omhandlet i litra a), andet afsnit, kan de deltagende ordregivende myndigheder eller ordregivere fordele specifikke ansvarsområder mellem sig og fastlægge de bestemmelser i national ret, der finder anvendelse, i enhver af deres respektive medlemsstater. Fordelingen af ansvarsområder og den nationale ret, der finder anvendelse, nævnes i udbudsdokumenterne for kontrakter tildelt i fællesskab.

5. Hvor flere ordregivende myndigheder eller ordregivere fra forskellige medlemsstater har oprettet en fælles enhed i henhold til EU-retten, aftaler de deltagende ordregivende myndigheder eller ordregivere ved en afgørelse truffet af den fælles enheds kompetente organ de nationale udbudsregler, der finder anvendelse, i en af følgende medlemsstater:

a) de nationale bestemmelser i den medlemsstat, hvor den fælles enhed har sit vedtægtsmæssige hjemsted

b) de nationale bestemmelser i den medlemsstat, hvor den fælles enhed udfører sine aktiviteter.

Den aftale, der henvises til i første afsnit, kan enten gælde i en ubestemt periode, når det er fastsat i stiftelsesakten for den fælles enhed, eller kan begrænses til en bestemt periode, visse kontrakttyper eller en eller flere individuelle kontrakttildelinger.

Artikel 10b

Lejlighedsvise fælles udbud

1. To eller flere ordregivende myndigheder eller ordregivere kan aftale at gennemføre visse specifikke udbud i fællesskab.

2. Hvor gennemførelsen af en udbudsprocedure i sin helhed gennemføres i fællesskab i alle de pågældende ordregivende myndigheders eller ordregiveres navn og på disses vegne, er de i fællesskab ansvarlige for overholdelsen af deres forpligtelser i henhold til dette direktiv. Dette gælder også i de tilfælde, hvor én ordregivende myndighed eller ordregiver forvalter proceduren og handler i eget navn og på vegne af de andre pågældende ordregivende myndigheder eller ordregivere.

Hvor gennemførelsen af en udbudsprocedure ikke i sin helhed gennemføres i fællesskab i alle de pågældende ordregivende myndigheders eller ordregiveres navn og på disses vegne, er de kun i fællesskab ansvarlige for de dele, der gennemføres i fællesskab. Hver ordregivende myndighed eller ordregiver har det fulde ansvar for overholdelsen af forpligtelserne i henhold til dette direktiv for de dele, den gennemfører i eget navn og på egne vegne.«

6) Artikel 13, litra c) og d), affattes således:

»c) kontrakter tildelt inden for rammerne af et samarbejdsprogram baseret på forskning og udvikling, der gennemføres af mindst to medlemsstater i fællesskab med henblik på udvikling af et nyt produkt eller en opgradering, der medfører væsentlige ændringer af et eksisterende produkt og, hvor det er relevant, de senere faser af alle eller dele af dette produkts livscyklus.

Hvor en medlemsstat bliver fuldgyldigt medlem af et samarbejdsprogram efter afslutningen af forsknings- og udviklingsfasen af det pågældende program, finder denne artikel anvendelse på den tiltrædende medlemsstat for de senere faser af produktets livscyklus. Et forsknings- og udviklingsprojekt, der forvaltes af EU-institutioner eller -organer og gennemføres i overensstemmelse med EU-reglerne og finansieres over EU-budgettet, udgør et samarbejdsprogram, der gennemføres i fællesskab af mindst to medlemsstater, og kan fortsættes i faserne efter forsknings- og udviklingsfasen, i hvilket tilfælde kontrakter, der tildeles inden for rammerne af opfølgningsprogrammet, også kan udelukkes i henhold til denne artikel

d) kontrakter, der indgås i tredjelande, herunder med henblik på civile indkøb, og som gennemføres, når styrker udstationeres eller er under uddannelse uden for Unionens område, hvis operationelle behov kræver, at de indgås med økonomiske aktører i det område, hvor operationerne finder sted«.

7) Artikel 25, andet og tredje afsnit, affattes således:

»De ordregivende myndigheder eller ordregiverne kan vælge at indgå kontrakter ved anvendelse af offentligt udbud, begrænsede udbud eller udbud med forhandling med offentliggørelse af en udbudsbekendtgørelse.

Under de omstændigheder, der er omhandlet i artikel 27 eller 27a, kan de indgå kontrakter ved anvendelse af en konkurrencepræget dialog eller et innovationspartnerskab.«

8) Artikel 27, stk. 1, erstattes af følgende:

»1. I tilfælde af særligt komplekse kontrakter kan medlemsstaterne fastsætte, at de ordregivende myndigheder eller ordregiverne, i den udstrækning de mener, at anvendelse af offentligt udbud, begrænset udbud eller udbud med forhandling med offentliggørelse af en udbudsbekendtgørelse ikke gør det muligt at tildele en kontrakt, kan disse ordregivende myndigheder eller ordregivere gøre brug af konkurrencepræget dialog i overensstemmelse med denne artikel.

Tildelingen af en kontrakt må udelukkende ske på grundlag af kriteriet om det økonomisk mest fordelagtige tilbud.«

9) Følgende artikel indsættes:

»*Artikel 27a*

Innovationspartnerskab

1. Enhver økonomisk aktør kan ansøge om at deltage i et innovationspartnerskab efter en udbudsbekendtgørelse ved at fremsende de oplysninger for kvalitativ udvælgelse, som den ordregivende myndighed eller ordregiveren anmoder om.

I udbudsdokumenterne angiver den ordregivende myndighed eller ordregiveren, at der er behov for en innovativ vare eller tjenesteydelse eller et innovativt bygge- og anlægsarbejde, som ikke kan opfyldes ved indkøb af varer, tjenesteydelser eller bygge- og anlægsarbejder, der allerede findes på markedet. Den ordregivende myndighed anfører, hvilke af denne beskrivelses elementer der definerer de minimumskrav, som skal opfyldes i alle tilbud. Oplysningerne skal være tilstrækkelig præcise til, at de økonomiske aktører kan identificere den ønskede løsnings karakter og omfang og beslutte, hvorvidt de vil ansøge om at deltage i proceduren.

Den ordregivende myndighed eller ordregiveren kan beslutte at oprette et innovationspartnerskab med én partner eller med flere partnere, der gennemfører separate forsknings- og udviklingsaktiviteter.

Minimumsfristen for modtagelse af ansøgninger om deltagelse er 30 dage fra datoen for afsendelsen af udbudsbekendtgørelsen. Den ordregivende myndighed eller ordregiveren vurderer oplysningerne fra de økonomiske aktører og opfordrer de egnede ansøgere til at deltage i proceduren. De ordregivende myndigheder eller ordregiverne kan begrænse antallet af egnede ansøgere, der skal opfordres til at deltage i proceduren. Kontrakterne tildeles udelukkende på grundlag af tildelingskriteriet om det bedste forhold mellem pris og kvalitet i overensstemmelse med artikel 47.

2. Innovationspartnerskabet sigter på udvikling af innovative varer, tjenesteydelser eller bygge- og anlægsarbejder og det efterfølgende indkøb af de heraf resulterende varer, tjenesteydelser eller arbejder, forudsat at de svarer til de resultatniveauer og maksimumsomkostninger, der er aftalt mellem de ordregivende myndigheder eller ordregiverne og deltagerne.

Innovationspartnerskabet struktureres i flere på hinanden følgende faser i henhold til rækkefølgen i forsknings- og innovationsprocessen, som kan omfatte fremstillingen af varerne, tilvejebringelsen af tjenesteydelserne eller gennemførelsen af bygge- og anlægsarbejderne. Innovationspartnerskabet opstiller mellemfristede mål, der skal nås af partnerne, og sørger for betaling af vederlag i passende rater.

På grundlag af disse mål kan den ordregivende myndighed eller ordregiveren efter hver fase beslutte at bringe innovationspartnerskabet til ophør eller, i tilfælde af et innovationspartnerskab med flere partnere, at reducere antallet af partnere ved at bringe individuelle kontrakter til ophør, forudsat at den ordregivende myndighed eller ordregiver har angivet disse muligheder i udbudsdokumenterne og betingelserne for at anvende dem.

3. Medmindre andet er fastsat i denne artikel, forhandler de ordregivende myndigheder eller ordregiverne med tilbudsgiverne om det indledende og alle efterfølgende tilbud, som tilbudsgiverne afgiver, undtagen det endelige tilbud, med henblik på at forbedre indholdet heraf.

Minimumskravene og tildelingskriterierne er ikke genstand for forhandling.

4. Under forhandlingerne sikrer de ordregivende myndigheder eller ordregiverne ligebehandling af og loyal konkurrence mellem alle tilbudsgivere. De udøver i den forbindelse ikke forskelsbehandling ved at give oplysninger, som kan stille nogle tilbudsgivere bedre end andre. De underretter alle tilbudsgivere, hvis tilbud ikke er blevet afvist i medfør af stk. 5, skriftligt om alle ændringer af de tekniske specifikationer eller andre udbudsdokumenter. De ordregivende myndigheder eller ordregiverne giver efter disse ændringer tilstrækkelig tid til, at tilbudsgiverne, alt efter hvad der er relevant, kan ændre og indgive ændrede tilbud.

I overensstemmelse med artikel 6 må de ordregivende myndigheder eller ordregiverne ikke over for de andre deltagere afsløre fortrolige oplysninger, som en ansøger eller en tilbudsgiver, der deltager i forhandlingerne, har meddelt, uden dennes samtykke. En sådan aftale skal ikke tage form af et generelt afkald på rettigheder, men skal gives med henvisning til den påtænkte meddelelse af specifikke oplysninger.

5. Forhandlinger under innovationspartnerskabsprocedurer kan forløbe i flere faser for at begrænse antallet af tilbud, der skal forhandles, på grundlag af tildelingskriterierne i udbudsbekendtgørelsen, i opfordringen til at bekræfte interessetilkendegivelsen eller i udbudsdokumenterne. Den ordregivende myndighed eller ordregiveren angiver i udbudsbekendtgørelsen, i opfordringen til at bekræfte interessetilkendegivelsen eller i udbudsdokumenterne, om den vil benytte denne mulighed. Inden afslutningen af en igangværende fase kan den ordregivende myndighed eller ordregiveren specificere tildelingskriterierne og de maksimale omkostninger, der skal anvendes til at udvælge de tilbud, der deltager i den følgende fase. Disse tildelingskriterier og de maksimale omkostninger skal stå i et rimeligt forhold til de forventede resultater af den igangværende fase og til innovationspartnerskabets mål. Hvor en tilbudsgiver, der er blevet udelukket i en tidligere fase, opfylder betingelserne i den efterfølgende fase som følge af disse tildelingskriterier og de maksimale omkostninger, opfordres denne tilbudsgiver til at deltage i den efterfølgende fase.

6. Ved udvælgelsen af ansøgere lægger de ordregivende myndigheder eller ordregiverne særlig vægt på kriterier vedrørende ansøgernes kapacitet på området for forskning og udvikling, samt udvikling og gennemførelse af innovative løsninger.

Kun de økonomiske aktører, der opfordres af den ordregivende myndighed eller ordregiveren efter dens vurdering af de ønskede oplysninger, kan fremlægge forsknings- og innovationsprojekter, der har til formål at opfylde de behov, som den ordregivende myndighed eller ordregiveren har identificeret, og som ikke kan opfyldes af eksisterende løsninger.

Den ordregivende myndighed eller ordregiveren fastlægger i udbudsdokumenterne, hvilken ordning der gælder for intellektuel ejendomsret. I tilfælde af et innovationspartnerskab med flere partnere må den ordregivende myndighed eller ordregiveren, i overensstemmelse med artikel 6, ikke over for de andre partnere afsløre de foreslåede løsninger eller andre fortrolige oplysninger, som en partner har meddelt inden for rammerne af partnerskabet, uden denne partners samtykke. En sådan aftale må ikke tage form af et generelt afkald på rettigheder, men skal gives med henvisning til den påtænkte meddelelse af specifikke oplysninger.

7. Den ordregivende myndighed eller ordregiveren sikrer, at partnerskabets struktur og navnlig varigheden og værdien af de forskellige faser afspejler innovationsgraden af den foreslåede løsning og rækkefølgen af de forsknings- og innovationsaktiviteter, der er nødvendige for udviklingen af en innovativ løsning, der endnu ikke er tilgængelig på markedet. Den anslåede værdi af varer, tjenesteydelser eller bygge- og anlægsarbejder skal være rimelig i forhold til den nødvendige investering i udviklingen af dem.«

10) I artikel 28 foretages følgende ændringer:

a) Nr. 1) affattes således:

»1) for så vidt angår bygge- og anlægskontrakter, vareindkøbskontrakter og tjenesteydelseskontrakter:

a) når der i forbindelse med et offentligt udbud, et begrænset udbud, et udbud med forhandling med forudgående offentliggørelse af en udbudsbekendtgørelse, en konkurrencepræget dialog eller et innovationspartnerskab ikke afgives tilbud, ikke afgives egnede tilbud, eller der ikke er modtaget nogen ansøgninger, forudsat at de oprindelige kontraktvilkår ikke ændres væsentligt, og forudsat at der på Kommissionens anmodning forelægges denne en rapport

b) når der i forbindelse med et offentligt udbud, et begrænset udbud, et udbud med forhandling med offentliggørelse af en udbudsbekendtgørelse, en konkurrencepræget dialog eller et innovationspartnerskab er afgivet tilbud, som ikke er forskriftsmæssige, eller er afgivet tilbud, som er uantagelige efter nationale bestemmelser, der er i overensstemmelse med artikel 5, 19 og 21-24 samt bestemmelserne i afsnit II, kapitel VII, for så vidt som

i) de oprindelige udbudsbetingelser ikke ændres væsentligt, og

ii) de lader udbuddet med forhandling omfatte alle tilbudsgivere, og kun disse tilbudsgivere, der opfylder de i artikel 39-46 omhandlede kriterier, og som under det forudgående offentlige udbud, begrænsede udbud, konkurrenceprægede dialog eller innovationspartnerskab har afgivet tilbud, der er i overensstemmelse med udbudsprocedurens formelle krav

c) når den nødsituation, der opstår som følge af en krise, ikke gør det muligt at overholde de frister, der gælder ved offentlige udbud, begrænsede udbud og udbud med forhandling med offentliggørelse af en udbudsbekendtgørelse, herunder de i artikel 33, stk. 7, omhandlede kortere frister. Dette kan f.eks. gælde i de i artikel 23, stk. 2, litra d), omhandlede tilfælde

d) såfremt det er strengt nødvendigt, når tvingende grunde som følge af begivenheder, som de ordregivende myndigheder eller ordregiverne ikke har kunnet forudse, ikke gør det muligt at overholde de tidsfrister, der gælder ved offentlige udbud, begrænsede udbud eller ved udbud med forhandling med offentliggørelse af en udbudsbekendtgørelse, herunder de kortere frister som omhandlet i artikel 33, stk. 7. De omstændigheder, der påberåbes som begrundelse for de tvingende grunde, må under ingen omstændigheder kunne tilskrives de ordregivende myndighed eller ordregiverne

e) når kontrakten af tekniske grunde eller af årsager, der vedrører beskyttelsen af enerettigheder, kun kan tildeles en bestemt økonomisk aktør«.

b) Nr. 4), litra b), affattes således:

»b) ved nye bygge- og anlægsarbejder eller tjenesteydelser, der er en gentagelse af tilsvarende bygge- og anlægsarbejder eller tjenesteydelser, og som overdrages til den økonomiske aktør, der blev tildelt den oprindelige kontrakt af de samme ordregivende myndigheder eller ordregivere, forudsat at sådanne bygge- og anlægsarbejder eller tjenesteydelser er i overensstemmelse med et basisprojekt, for hvilket den oprindelige kontrakt blev indgået i henhold til procedurerne for offentligt udbud, begrænset udbud, udbud med forhandling med offentliggørelse af en udbudsbekendtgørelse, konkurrencepræget dialog eller innovationspartnerskab.

Muligheden for at anvende denne procedure skal anføres allerede ved det oprindelige udbud, og de ordregivende myndigheder eller ordregiverne skal tage den anslåede samlede værdi af de nye bygge- og anlægsarbejder eller tjenesteydelser i betragtning, når de anvender artikel 8.

Denne fremgangsmåde må kun benyttes inden for en periode på syv år efter indgåelsen af den oprindelige kontrakt, undtagen under særlige omstændigheder, der fastslås under hensyntagen til leveret materiels og leverede installationers eller systemers forventede levetid og de tekniske vanskeligheder, som et leverandørskifte kunne medføre.«

c) Nr. 5) affattes således:

»5) for så vidt angår kontrakter vedrørende levering af luft- og søtransporttjenesteydelser til en medlemsstats væbnede styrker eller sikkerhedsstyrker, der er udstationeret eller skal udstationeres i udlandet, når de ordregivende myndighed eller ordregiverne er nødsaget til at indkøbe sådanne tjenesteydelser fra økonomiske aktører, der kun garanterer gyldigheden af deres tilbud i så kort tid, at fristen for procedurerne for offentligt udbud, begrænset udbud eller udbud med forhandling med offentliggørelse af en udbudsbekendtgørelse, herunder de kortere frister som omhandlet i artikel 33, stk. 7, ikke kan overholdes.«

11) Artikel 29, stk. 2, fjerde afsnit, affattes således:

»Rammeaftaler må højst gælde for en periode på ti år, bortset fra under særlige omstændigheder, der fastslås under hensyntagen til leveret materiels og leverede installationers eller systemers forventede levetid og de tekniske vanskeligheder, som et leverandørskifte kunne medføre.«

12) I afsnit II, kapitel V, indsættes følgende artikel:

»*Artikel 29a*

Dynamisk indkøbssystem

1. Ved almindelige indkøb, der er generelt tilgængelige på markedet og opfylder de ordregivende myndigheders eller ordregivernes krav, kan de ordregivende myndigheder eller ordregiverne anvende et dynamisk indkøbssystem. Det dynamiske indkøbssystem skal anvendes som en fuldt elektronisk proces og skal i hele indkøbssystemets gyldighedsperiode være åbent for enhver økonomisk aktør, der opfylder udvælgelseskriterierne. Det kan inddeles i kategorier af varer, tjenesteydelser eller bygge- og anlægsarbejder, der er objektivt defineret på grundlag af karakteristika ved de indkøb, der skal foretages under den pågældende kategori. Sådanne karakteristika kan omfatte en henvisning til den maksimale tilladte størrelse af de efterfølgende specifikke kontrakter eller et specifikt geografisk område, hvor efterfølgende specifikke kontrakter vil blive gennemført.

2. Med henblik på indkøb på grundlag af et dynamisk indkøbssystem følger de ordregivende myndigheder eller ordregiverne reglerne for begrænsede udbud. Alle ansøgere, der opfylder udvælgelseskriterierne, skal optages i systemet, og antallet af ansøgere, der skal optages i systemet, må ikke begrænses i overensstemmelse med artikel 38, stk. 3. Hvor de ordregivende myndigheder eller ordregiverne har inddelt systemet i kategorier af varer, bygge og anlægsarbejder eller tjenesteydelser i overensstemmelse med nærværende artikels stk. 1, specificerer de udvælgelseskriterierne for hver kategori.

Uanset artikel 33 gælder der følgende tidsfrister:

a) Minimumsfristen for modtagelse af ansøgninger om deltagelse er 30 dage fra datoen for afsendelsen af udbudsbekendtgørelsen. Der gælder ikke yderligere frister for modtagelse af ansøgninger om deltagelse, når først opfordringen til at afgive tilbud for det første specifikke udbud på grundlag af det dynamiske indkøbssystem er sendt

b) Minimumsfristen for modtagelse af tilbud er mindst 10 dage regnet fra datoen for afsendelsen af opfordringen til at afgive tilbud.

3. Alle meddelelser i forbindelse med et dynamisk indkøbssystem gives udelukkende elektronisk.

4. Med henblik på tildeling af kontrakter på grundlag af et dynamisk indkøbssystem skal de ordregivende myndigheder eller ordregiverne:

a) offentliggøre en indkaldelse af tilbud, hvori det præciseres, at der er tale om et dynamisk indkøbssystem

b) præcisere i udbudsdokumenterne mindst arten og den anslåede mængde af de planlagte indkøb samt anføre alle de nødvendige oplysninger om det dynamiske indkøbssystem, herunder hvorledes det dynamiske indkøbssystem fungerer, det anvendte elektroniske udstyr og de tekniske ordninger og specifikationer for tilslutning

c) angive enhver inddeling i kategorier af varer, bygge- og anlægsarbejder eller tjenesteydelser og de karakteristika, der definerer dem

d) give ubegrænset og fuld direkte adgang til udbudsdokumenterne, så længe systemet er gyldigt.

5. De ordregivende myndigheder eller ordregiverne giver under hele det dynamiske indkøbssystems gyldighedsperiode alle økonomiske aktører mulighed for at ansøge om at blive deltage i systemet på de betingelser, der er fastsat i stk. 2. De ordregivende myndigheder eller ordregiverne afslutter deres vurdering af sådanne ansøgninger i overensstemmelse med udvælgelseskriterierne inden for ti arbejdsdage efter modtagelsen heraf. Denne frist kan i individuelle sager, hvos det er berettiget, forlænges til 15 arbejdsdage, navnlig på grund af behovet for at undersøge supplerende dokumentation eller på anden måde kontrollere, om udvælgelseskriterierne opfyldes.

Uanset første afsnit kan de ordregivende myndigheder eller ordregiverne, så længe opfordringen til at afgive tilbud for det første specifikke indkøb på grundlag af det dynamiske indkøbssystem ikke er udsendt, forlænge vurderingsperioden, forudsat at der udsendes nogen opfordring til at afgive tilbud i løbet af den forlængede vurderingsperiode. De ordregivende myndigheder eller ordregiverne skal i udbudsdokumenterne angive længden på den forlængede periode, de agter at anvende.

De ordregivende myndigheder eller ordregiverne informerer den pågældende økonomiske aktør ved snarligst mulige lejlighed om, hvorvidt denne er eller ikke er optaget i det dynamiske indkøbssystem, samt efter anmodning begrundelsen herfor.

6. De ordregivende myndigheder eller ordregiverne opfordrer alle optagne deltagere til at afgive et tilbud for hvert specifikt udbud på grundlag af det dynamiske indkøbssystem i overensstemmelse med artikel 34. Hvor det dynamiske indkøbssystem er inddelt i kategorier af bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser, opfordrer de ordregivende myndigheder eller ordregiverne alle de deltagere, der er optaget i den kategori, der svarer til de pågældende specifikke udbud, til at afgive tilbud.

De tildeler kontrakten til den tilbudsgiver, der har afgivet det bedste tilbud, på grundlag af de tildelingskriterier, der er angivet i udbudsbekendtgørelsen for det dynamiske indkøbssystem i overensstemmelse med artikel 47. Hvor det er hensigtsmæssigt, præciseres disse kriterier i opfordringen til at afgive tilbud.

7. De ordregivende myndigheder eller ordregiverne anfører gyldighedsperioden for det dynamiske indkøbssystem i indkaldelsen af tilbud. De underretter Kommissionen om enhver ændring i gyldighedsperioden ved hjælp af følgende standardformularer:

a) hvor gyldighedsperioden ændres uden at bringe systemet til ophør, den formular, der blev anvendt indledningsvis i forbindelse med indkaldelsen af tilbud for det dynamiske indkøbssystem

b) hvor systemet bringes til ophør, en bekendtgørelse om indgåede kontrakter omhandlet i artikel 30, stk. 3.

8. De ordregivende myndigheder eller ordregiverne kan på ethvert tidspunkt i det dynamiske indkøbssystems gyldighedsperiode kræve, at optagne deltagere fremlægger tilstrækkeligt bevis vedrørende kriterierne for kvalitativ udvælgelse.

9. Der kan ikke hverken forud for eller under gyldighedsperioden for det dynamiske indkøbssystem pålægges økonomiske aktører, der har interessere i eller er part i det dynamiske indkøbssystem, noget administrationsgebyr.«

13) I artikel 30 foretages følgende ændringer:

a) Stk. 2 affattes således:

»2. Ordregivende myndigheder eller ordregivere, der ønsker at indgå en kontrakt eller en rammeaftale ved offentligt udbud, begrænset udbud, udbud med forhandling med offentliggørelse af en udbudsbekendtgørelse, konkurrencepræget dialog eller innovationspartnerskab tilkendegiver deres hensigt herom ved en udbudsbekendtgørelse.«

b) Følgende stykke indsættes:

»2a. Ordregivende myndigheder eller ordregivere fremsender en bekendtgørelse om indgåede kontrakter, der er baseret på et dynamisk indkøbssystem, senest 30 dage efter tildelingen af hver kontrakt. De kan dog fremsende sådanne meddelelser samlet kvartalsvis. I så fald fremsendes de samlede bekendtgørelser senest 30 dage efter udgangen af hvert kvartal.«

14) I artikel 33 foretages følgende ændringer:

a) Stk. 2 affattes således:

»2. Ved begrænsede udbud, udbud med forhandling med offentliggørelse af en udbudsbekendtgørelse, konkurrencepræget dialog og innovationspartnerskab er minimumsfristen for modtagelse af ansøgninger om deltagelse 37 dage regnet fra datoen for afsendelsen af udbudsbekendtgørelsen.

Ved begrænsede udbud er minimumsfristen for modtagelse af tilbud 40 dage regnet fra datoen for afsendelsen af opfordringen, og ved offentlige udbud er minimumsfristen for modtagelse af tilbud 35 dage regnet fra datoen for afsendelsen af udbudsbekendtgørelsen.«

b) Stk. 7 affattes således:

»7. Når det ved offentlige udbud, begrænsede udbud og udbud med forhandling med offentliggørelse af en udbudsbekendtgørelse i hastetilfælde ikke er muligt at overholde de i denne artikel omhandlede minimumsfrister, kan de ordregivende myndigheder eller ordregiverne fastsætte:

a) en frist for modtagelse af ansøgninger om deltagelse på mindst 15 dage regnet fra datoen for afsendelsen af udbudsbekendtgørelsen og mindst ti dage, hvis bekendtgørelsen sendes elektronisk, i det format og efter de fremsendelsesregler, der er anført i bilag VI, nr. 3,

b) ved begrænset udbud en frist for modtagelse af tilbud på mindst ti dage regnet fra datoen for afsendelsen af opfordringen til at afgive tilbud, og

c) ved offentlige udbud en frist for modtagelse af tilbud på mindst 15 dage regnet fra datoen for afsendelsen af udbudsbekendtgørelsen eller mindst ti dage, hvis bekendtgørelsen sendes elektronisk, i det format og efter de fremsendelsesregler, der er anført i bilag VI, nr. 3.«

15) Artikel 34, stk. 1, affattes således:

»1. Ved begrænsede udbud, udbud med forhandling med offentliggørelse af en udbudsbekendtgørelse, konkurrencepræget dialog og innovationspartnerskaber henvender de ordregivende myndigheder eller ordregiverne sig samtidigt og skriftligt til de udvalgte ansøgere med en opfordring til at afgive tilbud eller til at forhandle eller, ved konkurrencepræget dialog, til at deltage i dialogen eller, hvis der er tale om et innovationspartnerskab, til at deltage.«

16) I artikel 35 foretages følgende ændringer:

a) Stk. 1 affattes således:

»1. De ordregivende myndigheder eller ordregiverne underretter hurtigst muligt ansøgere og tilbudsgivere om, hvilke afgørelser der er truffet med hensyn til tildeling af en kontrakt, indgåelse af en rammeaftale eller optagelse i et dynamisk indkøbssystem, herunder begrundelsen for, at de har besluttet ikke at tildele en kontrakt, ikke at indgå en rammeaftale, som har været udbudt, og at påbegynde proceduren på ny eller ikke at indføre et dynamisk indkøbssystem; underretningen sker skriftligt hvis de ordregivende myndigheder eller ordregiverne modtager en anmodning heraf.«

b) Stk. 3 affattes således:

»3. De ordregivende myndigheder eller ordregiverne kan beslutte ikke at meddele visse af de i stk. 1 omhandlede oplysninger om tildelingen af kontrakt, indgåelsen af rammeaftaler eller optagelsen i et dynamisk indkøbssystem, hvis en sådan videregivelse ville hindre retshåndhævelsen eller på anden måde være i strid med offentlige interesser, navnlig forsvars- og/eller sikkerhedsinteresser, eller til skade for bestemte offentlige eller private økonomiske aktørers legitime økonomiske interesser eller for den loyale konkurrence mellem disse.«

17) I artikel 38 foretages følgende ændringer:

a) Indledningen i stk. 3 affattes således:

»3. Ved begrænset udbud, udbud med forhandling med offentliggørelse af en udbudsbekendtgørelse, konkurrencepræget dialog og innovationspartnerskaber kan de ordregivende myndigheder eller ordregiverne begrænse antallet af ansøgere, som vil blive opfordret til at afgive tilbud eller til dialog, eller, hvis der er tale om et innovationspartnerskab, som de vil opfordre til at deltage i. I så fald«.

b) Stk. 5 affattes således:

»5. Hvor de ordregivende myndigheder eller ordregiverne anvender muligheden for at begrænse antallet af løsninger, der skal diskuteres, eller tilbud, der skal forhandles, jf. artikel 26, stk. 3, artikel 27, stk. 4, og artikel 27a, stk. 2 og 5, gennemfører de denne begrænsning på grundlag af de tildelingskriterier, der er indeholdt i udbudsbekendtgørelsen eller udbudsbetingelserne. I den afsluttende fase skal der være et antal, som kan sikre en reel konkurrence, for så vidt som der er et tilstrækkeligt antal passende løsninger eller ansøgere.«

18) I artikel 42 tilføjes følgende stykke:

»7. I forbindelse med bygge- og anlægskontrakter, tjenesteydelseskontrakter eller monterings- og installationsarbejde under en vareindkøbskontrakt kan ordregivende myndigheder eller ordregivere kræve, at visse centrale opgaver udføres direkte af tilbudsgiveren selv eller, hvis et tilbud indgives af en sammenslutning af økonomiske aktører som omhandlet i artikel 5, stk. 2, af en deltager i denne sammenslutning.«

19) I afsnit II, kapitel VII, afdeling 3 indsættes følgende artikel:

»*Artikel 49a*

Ændring af kontrakter i deres løbetid

1. Kontrakter og rammeaftaler kan ændres uden en ny udbudsprocedure i overensstemmelse med dette direktiv i følgende tilfælde:

a) hvor ændringerne, uanset deres pengemæssige værdi, er forudset i de oprindelige udbudsdokumenter i klare, præcise og entydige revisionsklausuler, hvilket kan omfatte klausuler om revision af priserne, eller revisionsmuligheder. Sådanne klausuler angiver omfang og karakter af mulige ændringer eller muligheder samt de betingelser, hvorunder de kan anvendes. De omfatter ikke ændringer eller muligheder, der kan ændre kontraktens eller rammeaftalens overordnede karakter

b) ved supplerende bygge- og anlægsarbejder, tjenesteydelser eller vareleverancer fra den oprindelige entreprenør, som er blevet nødvendige, og som ikke var omfattet af det oprindelige udbud, såfremt en ændring af entreprenøren:

   i) ikke er mulig af økonomiske eller tekniske årsager såsom krav om indbyrdes ombyttelighed eller interoperabilitet med eksisterende udstyr, tjenesteydelser eller installationer, der blev indkøbt i forbindelse med det oprindelige udbud, og

   ii) ville forårsage betydelige problemer eller en væsentlig forøgelse af den ordregivende myndigheds eller ordregiverens omkostninger

   En eventuel prisstigning må dog ikke overstige 50 % af værdien af den oprindelige kontrakt. Såfremt der foretages flere successive ændringer, gælder denne begrænsning for værdien af hver af ændringerne. Sådanne successive ændringer må ikke have til formål at omgå dette direktiv

c) når samtlige følgende betingelser er opfyldt:

   i) behovet for ændring er opstået som følge af omstændigheder, som en påpasselig ordregivende myndighed eller ordregiver ikke kunne forudse

   ii) ændringen berører ikke den overordnede kontrakts karakter

   iii) en eventuel prisstigning er ikke større end 50 % af værdien af den oprindelige kontrakt eller rammeaftale. Såfremt der foretages flere successive ændringer, gælder denne begrænsning for værdien af hver af ændringerne. Sådanne successive ændringer må ikke have til formål at omgå dette direktiv

d) såfremt en ny entreprenør erstatter den, som den ordregivende myndighed eller ordregiveren oprindelig havde tildelt kontrakten, som følge af enten:

   i) en utvetydig revisionsklausul eller -mulighed i overensstemmelse med litra a)

   ii) en universel eller delvis indtræden i den oprindelige entreprenørs retsstilling, efter omstrukturering af virksomhed, herunder overtagelse, fusion, erhvervelse eller insolvens af en anden økonomisk aktør, der opfylder de kriterier for kvalitativ udvælgelse, der var gældende for den oprindelige entreprenør såfremt dette ikke medfører andre væsentlige ændringer af kontrakten og ikke har til formål at omgå anvendelsen af dette direktiv, eller

iii) at den ordregivende myndighed eller ordregiveren selv påtager sig hovedentreprenørens forpligtelser over for underentreprenørerne, hvor denne mulighed gives i den nationale lovgivning i medfør af artikel 21

e) såfremt ændringerne uanset deres værdi ikke er væsentlige som omhandlet i stk. 4.

Ordregivende myndigheder eller ordregivere, der har ændret en kontrakt i de i dette stykkes litra b) og c) omhandlede tilfælde, offentliggør en bekendtgørelse herom i *Den Europæiske Unions Tidende*. En sådan bekendtgørelse skal tilsvarende indeholde de oplysninger, der kræves i en bekendtgørelse om indgåede kontrakter.

2. Kontrakter kan derudover, uden at det er nødvendigt at kontrollere, om betingelserne i stk. 4, litra a)-d), er opfyldt, også ændres, uden at en ny udbudsprocedure i overensstemmelse med dette direktiv er nødvendig, når værdien af ændringen er lavere end begge følgende værdier:

a) tærsklerne i artikel 8, og

b) 10 % af værdien af den oprindelige kontrakt for tjenesteydelses- og vareindkøbskontrakter og lavere end 15 % af værdien af den oprindelige kontrakt for bygge- og anlægskontrakter.

Ændringen må dog ikke berøre den overordnede kontrakts eller rammeaftales karakter. Hvor der foretages flere på hinanden følgende ændringer, vurderes værdien ud fra den samlede nettoværdi af de på hinanden følgende ændringer.

3. Med henblik på beregningen af den pris, som er omhandlet i stk. 1, litra b) og c), og stk. 2, skal den ajourførte pris være referenceværdien, når kontrakten omfatter en indberetningsklausul.

4. En ændring af en kontrakt eller en rammeaftale i dens løbetid anses for at være væsentlig som omhandlet i stk. 1, litra e), hvor ændringen bevirker, at kontraktens eller rammeaftalens karakter er væsentligt forskellig fra den oprindeligt indgåede kontrakt. Uden at det berører stk. 1 og 2, anses en ændring under alle omstændigheder for at være væsentlig, såfremt en eller flere af følgende betingelser er opfyldt:

a) ændringen indfører betingelser, der, hvis de havde været en del af den oprindelige udbudsprocedure, ville have givet mulighed for at give andre ansøgere end de oprindeligt udvalgte adgang eller for at acceptere et andet tilbud end det oprindeligt accepterede, eller som ville have tiltrukket yderligere deltagere i udbudsproceduren

b) ændringen ændrer kontraktens eller rammeaftalens økonomiske balance til entreprenørens fordel på en måde, som den oprindelige kontrakt eller rammeaftale ikke gav mulighed for

c) ændringen medfører en betydelig udvidelse af kontraktens eller rammeaftalens anvendelsesområde

d) såfremt en ny entreprenør erstatter den, som den ordregivende myndighed eller ordregiveren oprindeligt havde tildelt kontrakten, i andre tilfælde end dem, der er omhandlet i stk. 1, litra d).

5. En ny udbudsprocedure i overensstemmelse med dette direktiv er nødvendig for andre ændringer af bestemmelserne i en kontrakt eller en rammeaftale i løbet af dennes løbetid end dem, der er fastsat i stk. 1 og 2.«

20) I artikel 52, stk. 6, tredje afsnit, ændres »syv år« til »ti år«.

21) Artikel 55, stk. 1, affattes således:

»1. De i dette afsnit opstillede klageprocedurer finder anvendelse på de i artikel 2 nævnte kontrakter, herunder rammeaftaler og dynamiske indkøbssystemer, med forbehold af de undtagelser, der er fastsat i artikel 12 og 13.«

22) Artikel 58, litra c), første punktum, affattes således:

»kontrakter, der er baseret på en rammeaftale, jf. artikel 29, og kontrakter, der er baseret på et dynamisk indkøbssystem, jf. artikel 29a.«

23) Artikel 60, stk. 1, litra c), affattes således:

»c) i tilfælde omhandlet i artikel 58, litra c), andet afsnit, hvor medlemsstaten har anvendt muligheden for at undtage kontrakter baseret på en rammeaftale eller et dynamisk indkøbssystem fra standstill-perioden.«

24) Artikel 65 affattes således:

»*Artikel 65*

Indberetning af statistiske oplysninger

1. For at resultatet af direktivets anvendelse kan bedømmes, sender medlemsstaterne hvert år senest den 31. oktober Kommissionen en statistisk opgørelse, udarbejdet i overensstemmelse med artikel 66, over de vareindkøbs-, tjenesteydelses- og bygge- og anlægskontrakter, de ordregivende myndigheder eller ordregiverne har indgået det foregående år.

2. Uanset stk. 1 suspenderes forpligtelsen heri midlertidigt indtil den 31. december 2030 svarende til Unionens planlægningshorisont for forsvarsberedskab.«

25) Artikel 68 udgår.

26) Artikel 73 affattes således:

»*Artikel 73*

Gennemgang og rapportering

Kommissionen gennemgår gennemførelsen af dette direktiv med hensyn til en forbedring af Europas forsvarsberedskab senest i 2030 og giver Europa-Parlamentet og Rådet en rapport herom senest den 1. januar 2031. Den vurderer navnlig, om og i hvilken udstrækning målene i dette direktiv er nået, bl.a. med hensyn til det indre markeds funktion og målet om forbedring af Europas forsvarsberedskab senest i 2030. I sin rapport gennemgår Kommissionen navnlig anvendelsen af artikel 8 og artikel 28, stk. 2. Om nødvendigt ledsages rapporten af et lovgivningsmæssigt forslag.«

Artikel 3

Gennemførelse

1. Medlemsstaterne vedtager og offentliggør senest den 24. november 2027 de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme dette direktiv. De underretter straks Kommissionen herom.

De anvender disse love og bestemmelser senest den 24. februar 2028.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. Medlemsstaterne fastsætter de nærmere regler for henvisningen.

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de vigtigste nationale love og bestemmelser, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 4

Ikrafttræden

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 5

Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Strasbourg, den 21. oktober 2026.

På Europa-Parlamentets vegne	*På Rådets vegne*
R. METSOLA	T. DOOLEY
Formand	*Formand*

Der er fremsat en erklæring vedrørende denne retsakt, og den findes i EUT C, C/2026/5559, 3.11.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/5559/oj.